

Liburutegia

PILAR IPARRAGIRRE

Eneko Haritza

Iñaki Azkune

GERO

98 orrialde

9,50 euro

Arbasoen arazoak VIII. mendean

Iñaki Azkunek Gero argitaletxearen bidez plazaratu duen *Eneko Haritza* izenburuko liburuan, euskal jendeak VIII. mendean aurrean izan zituen arazo nagusiak azaltzen dira. Etsai asko zituzten Garona ibaitik Ebrorainoko lurretan bizi ziren euskaldunek: franko guztien buru zen Karlo-magno; arabiarrek Kordobako *emir* zuten Abd al-Rahman; Mus-karia aldeko lurren jabe zen Banu-Kasi familia; Mendebaldeko asturen eskualdean jaun eta jabe zeuden bisigodotarrak... Euskal jendea, euren artaldeekin mendietan sakabanatua bizi zen, eta beren burujabetasunari eusteko elkar

hartzea beste erremediorik ez zuten izan. Eta ahalegin horretan ez zuen garrantzia eskasa izan Eneko Haritza buruzagiak. ■

Laicidad en las sociedades actuales

Batzuen artean

JUSTIZIA ETA BAKEA

82 orrialde

Laikotasuna egungo gizartean aztertzen duten hiru gogoeta

2005ean egindako Ricardo Alberdi Jardunaldi Sozialaren baitan *Laikotasuna gaurko gizartean* gaiaren inguruan entzun ahal izan ziren hiru gogoeta eskaintzen ditu *Idatz* argitalpenak, Donostiako Elizbarrutiko Justizia eta Bakea Idazkaritza Sozialaren eskutik. Aurrenekoa Deustuko Unibertsitatean irakasle lanetan diharduen Gaspar Martínezena da eta *Laikotasuna, sustrai modernoak eta zenbait plasmazio sozio-kultural* dauka izenburutzat. Bigarrena Javier Lezaun gaztearena da. London School of Economics-en Arrisku eta Erregulazio Azterketa Guneko gizarte-ikertzailea da Lezaun eta testuinguru anglosaxoian laikotasuna ulertzen den eraz mintzo da. Azkenik, Donostiako gotzain emeritu Jose Maria Setienek, erronka etikotzat hartzen du laikotasuna. ■

Ana Urkiza hiriari kantuka

Hiriaren barnean guztia du kantagai Ana Urkizak, Pamiela argitaletxearen eskutik kaleratu duen *Nire hiriko poemak* liburuan. Atal nagusi bitan banandu ditu egileak poemak, Kalekoak eta Bihotzekoak, eta haien ondoan Elena Odriozolak bere marrazki ederrak jarri ditu. Urkizak banan-banan eskaini dizkie bere hitz neurtuak hirian topa daitezkeen kioskoei, musika-plazei, espaloiei, azokei, pertsonei, gozodendei, lorategiei, edozein eratako eraikinei, garraiobideei, jolasei, animaliei... Eta gauza bera egin du bihotzekoak dituen bitxikeriekin, noizean behin senti daitezkeen isiltasunarekin —hiriaren arnasa da hori poetarentzat—, bakarda-dearekin, haizeak dakarren musikarekin eta bare eta naro datorren zaratarekin. Egunsentia, goizaldeko ala gaueko orduak, uda, euri zaparrada... guztiak ditu kantagai poetak. ■

Nire hiriko poemak

Ana Urkiza

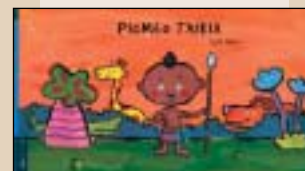
PAMIELA

86 orrialde

8,50 euro

Etxeko txikientzako

Gure haurren hatzamarrek aise hautsiko ez dituzten kartoi lodizko orriz osaturik dago *Pigmeo txikia*, Cyril Hahnen kontakizuna. Aitor Aranek euskaratu eta Ibaizabal argitaletxeak kaleratu duen liburu honek ehiztari handia izan nahiko lukeen Bubu pigmeo txikia du protagonista. Bubu hain txikia denez, oihaneke animaliek ez diote bere mehatxuei inolako jaramonik egiten. Alderantziz, bere txikitasunaz jabeturik, iseka egiten diote mutikoari. Jakina, Bubu ozpindurik dago. Baina halako batean burutazio bikaina izango du, eta zulo bat egiten hasiko da. Eta zuloa egiten jarraituko du gau eta egun, astebetetz. Behin zuloa nahi duen bezain handia dela iruditu zaionean, zuhaitzen adar fin batzuekin estaliko du, eta animaliak oso gozozaleak direla jakinda, zuloaren aldamenetik tarta ederra eskainiko die. ■

Pigmeo txikia

Cyril Hahn

IBAIZABAL

18 orrialde

7 euro

De mare vasconum. La memoria perdida

Miguel Laburu

PAMIELA

208 orrialde

18,50 euro

Euskal itsasgizonen memoria

XII. mendetik XVI.eraingo euskal itsasgizonen bizi izandakoak azaldu zizkigun Miguel Laburu (1918-1999) historialariak *De mare vasconum. La memoria perdida* liburuan. Orain haren lagun mina izandako Jesus Lizarragari esker Pamiela argitaletxeak kaleratu du liburua, euskal itsas historia berreskuratu eta dibulgatzeko asmoarekin. Miguel Laburuk lan honetan Nafarroako Erresumak itsasoarekin izandako lotura agertzeaz gain, aintzinako itsasontzien arkitekturari ere eskaintzen die tarte, garaian garaiko ontzien ilustrazioak agertuz. Euskal bale arrantzaleei, agintariak hartu-emanetarako erabiltzen zituzten zigiluei eta herri armarraitan agertutako irudiei ere erreparatu zien egileak. ■

Ikasle bihurrienak baretzeko ezinbesteko hitz magikoak

Bere ikasle bihurriak iskanbila gehiegi egiten hasten direnean, Maripi andereñoak ondo daki zer egin: besoak zeru aldera altxa eta "Mixi marrau!" esaten du ozenki. Berehala datorkio ikasleen erantzuna: "Mixi marrau!", haiek ere, eta korrika abiatzen dira Maripik kontatzen dizkien ipuinak entzuteko ikasgelan daukaten bazterrera. Hori kontatzen du Jesus Mari Olaizola *Txiliku* Jon Zabaletaren marrazkiz hornituta Elkar argitaletxean plazaratu duen *Mixi marrau* lanean, *Txakal gorriaren* istorioa azaltzearekin batera. ■

Mixi marrau

Txiliku, Jon Zabaleta

ELKAR

44 orrialde/ 7,25 euro

EDORTA JIMENEZ

«Indioekin ere egon nintzen. Minez eta saminez itzuli naiz»

Zure lan hau bidaia liburutzat har al daiteke?

Ameriketako Estatu Batuak. Turismoa egiteko leku zinez zabala da. Baita ikerketa eta gogoeta egiteko ere. Bietarik dago *Koioterren arrastoa* izeneko liburuko kroniketan, edo narrazioetan, bietarik baitute horretan bildu diren testuek.

Bi aldiz egona zara Ameriketako Estatu Batuetan. Zer berri aurkituko du haiei buruz *Koioterren arrastoa* irakurtzen duenak?

Han ia dena da handia. Esate baterako, sekuoia tantaiaak dituzte. Kalifornian. Ez hastapenetatik ekologiararen zaleak direlako, norbaitek zuhaitz on aldeko aldarria egin zuelako baino. Han dena da handia, bai, eta miragarriak ere ez da falta. Hala nola, Nevadako mortuaren baitan diren lakuak. Horietako bat Piramidearena da. Indioen erreserba bihurtua, horien historia jarduteko leku aparta. Indioen historia horretan euskaldunek ere parte izan dute. Euskaldunak Ameriketan! Urre ametsaren arrastoa dago *Koioterren arrastoa* liburuan. Hara zertara joan ziren-eta, aberastera. Ez da soilik hori, oster. Han berrogei urte egin dituen euskaldunaren testigantzak, edota tailerrarekin hogeitaz egin dituen bestearenak, zer pentsa ematen du. Denok aberastuko gara, hemen billeteak dagoz! Horixe diote batzuek.

Baina guztiak ez dira dirutuko, ez?

Ez, jakina... Aberastu ez direnak indioak eurak dira. Horiekin ere egon nintzen. Minez eta saminez itzuli naiz. Jainkoa, bakarra ei dena, zuriek erabiltzen dute eta, irudi du horiexentzat lan egiten duela. Liburua eman omen die. Zein liburu? *Koioterren arrastoa* begiratzen duenak ondo asko jakingo du.

egileari galdezka

Ameriketako Estatu Batuak eta Edorta Jimenez

Koioteen atzetik iritsi omen zen gizakia egun Amerika izenarekin eza gutzen dugun kontinentera. Hala dio behintzat memoria galtzen denetik han bizi izandako jendearen kondaira batek, eta hala kontatu zion haien ondorengo batek Edorta Jimenezi, *Koioterren arrastoa* izenburuko liburuan jasotzen denez. Ameriketako Estatu Batuetara idazle bizkaitarrak 2002an eta 2005ean egindako bidaien irakaspenez eta emaitzak jasotzen dira lan horretan. Kalifornia, Nevada, Idaho eta Colorado estatuetan egondako garaietara. Ezagutza ugari egin zituen. Gogoangarriak guztiak, nahiz eta batzuk atseginagoak gertatu eta beste zenbait tristeagoak. Denen berri ematen digu Edorta Jimenezek *Koioterren arrastoa*. Erreserbetan bizitzera beharturik dauden Paiute eta Ni Mi Pui herrien kezak eta sines-

Koioterren arrastoa

Edorta Jimenez

SUSA

170 orrialde

14 euro

menak; Ameriketara joandako euskaldunen ametsak zertan gauzatu diren; lurralde haietan pribilegio guztien jaun eta jabe diren "zuriak" kolore iluneko pertsonetaz nola baliatzen diren; Renoko unibertsitateko giroa; Veterans Day ospatzeko zenbait dituen ohitura oldakorrak; Bibliaren sinesmenak bere egin eta bete egin ditzan edonori behartzeko hainbat amerikarrek daukan joera... ■